

ОЛЬГА СІРОШ
Науковий керівник:
к. е. н., доцент Вікарчук О. І.
ЖДУ ім. Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ЕКОНОМІКИ

Одна з найважливіших завдань сучасної освіти – показати дітям єдність навколишнього світу. Для формування цілісної картини світу доцільно використовувати на уроках міжпредметні зв'язки, за допомогою яких школярі вчаться бачити подібні закони та закономірності у розвитку тих чи інших процесів і явищ.

Нині міжпредметні зв'язки грають дуже важливу роль у навчанні. Вони сприяють кращому формуванню окремих понять всередині окремих предметів, груп і систем, так званих міжпредметних понять, тобто таких, повне уявлення про які неможливо дати учням на уроках однієї дисципліни.

Сучасний етап розвитку науки характеризується взаємопроникненням наук одна в одну, і частково проникненням економіки в інші галузі знань.

Міжпредметні зв'язки – це така конструкція змісту навчального матеріалу, що належить двом або більше навчальним предметам і відображає взаємозв'язки, які об'єктивно діють в природі і вивчаються сучасними науками [1, с.6].

Економіка - предмет прикладного характеру, і учням необхідно, в першу чергу, оволодіти практичними вміннями та навичками. Поряд з цим передбачається вивчення і осмислення основних економічних процесів, явищ, законів і закономірностей. Водночас абстрактна теорія досить складна для розуміння, тому для опису і для конкретизації провідних економічних понять і концепцій доводиться залучати знання учнів про аналогічні процеси та явища, що вивчаються в курсах фізики, хімії, біології, географії, історії та інших предметів.

Також міжпредметні зв'язки допомагають реалізувати особистісно-орієнтований підхід у навчанні та вихованні. Учитель має можливість спертися на певне коло інтересів і захоплень учнів. При цьому враховуються основні принципи сучасного освітнього процесу (принцип варіативності навчання, принцип інтеграції, принцип цілісності змісту освіти, принцип систематичності, принцип розвивального навчання, принцип самостійності і творчої активності учнів).

Питання про шляхи здійснення міжпредметних зв'язків – це один із аспектів загальної проблеми досконалості методів навчання. Сучасні методи навчання повинні сприяти різносторонньому використанню міжпредметних зв'язків, які відображаються в змісті освіти. Міжпредметні зв'язки спонукають до пошуку методів, які вимагають взаємодії вчителів різних предметів.

Засоби реалізації міжпредметних зв'язків в процесі навчання можуть бути різні: запитання, завдання, задачі, наочні посібники, тексти, проблемні ситуації, пізнавальні задачі, навчальні проблеми міжпредметного змісту і інші.

Міжпредметні зв'язки в процесі навчання математики в основній школі реалізуються в різних формах організації навчальної і позаурочної діяльності: на узагальнюючих уроках, комплексних семінарах, уроках-лекціях, комплексних екскурсіях, в домашніх завданнях, на міждисциплінарних факультативах, конференціях, тематичних вечорах, в роботі учнівських навчальних товариств і т. п.

Таким чином, введення в шкільний курс математики задач економічного змісту дозволяє активізувати пізнавальну діяльність учнів, допомагає їм зорієнтуватися в сучасних суспільно-економічних питаннях, а також сприяє професійному самовизначенню старшокласників [2, с.5].

Якщо аналізувати міжпредметні зв'язки економіки, то серед суспільних наук з нею найбільшою мірою пов'язана математика. Взаємодія цих наук приносить подвійну користь:

математика одержує широке поле для різноманітних застосувань, а економіка – сильний інструмент для одержання нових знань. Шкільний курс економіки передбачає не тільки вивчення економічної теорії, а й вирішення економічних завдань. Це є головною причиною широкого застосування математики на уроках економіки.

Одним з ефективних шляхів реалізації міжпредметних зв'язків економіки та математики є проведення бінарних уроків із дисциплін «Економіка» та «Математики». Саме на цих уроках можна розв'язати велику кількість задач різного змісту, з використанням знань з обох дисциплін.

Застосування таких задач на уроках економіки та математики під час проходження педагогічної практики підтвердило, що учні проявляють значно більший інтерес до розв'язування задач економічного змісту, так як вони наочно ілюструють застосування математичних методів в економіці. У таких задачах інтерпретуються певні цілком реальні ситуації, з якими учні зустрічаються повсякденно: їх аналізують засоби масової інформації, обговорюють батьки тощо. А це, безумовно не може лишити учнів байдужими. Крім цього, вони конкретно показують практичне застосування економічних знань [3, с.53].

Отже, введення в школі задач економічного змісту стає необхідністю, їх розв'язання активізує пізнавальну діяльність учнів, підвищує інтерес до навчання. Також міжпредметні зв'язки дозволяють успішно працювати над формуванням економічного мислення учнів, вихованням їх економічної культури і виробленням навичок грамотного економічної поведінки. Одночасно йде відпрацювання навичок аналізу, синтезу та порівняння схожих процесів і явищ.

Список використаних джерел:

1. Міжпредметні зв'язки як необхідний елемент предметної системи навчання / В. Г. Бевз // Математика в школі. – 2003. – №6. – С. 6.
2. Методика реалізації міжпредметних зв'язків у школі / Б. Л. Тевлін // Директор школи. – 1998. - №5. – С.5.
3. Про поняття і види міжпредметних зв'язків / Н. А. Лошкарьова // Педагогіка. – 1972. – № 6. – С.53.